

[Poul Dam.]

var trådt ind i de socialdemokratiske træsko undervejs. Svaret kunne jo have været at finde i det, hr. Erik Hansen (Ålborg amt) selv sagde om det grundige udvalgsarbejde, som gjorde, at man blev klogere undervejs. Det er der i hvert fald nok nogen, der er blevet. I hvert fald er der nogen, der har fået et lidt andet standpunkt undervejs i udvalgsarbejdet. Den klogskab, der giver sig udtryk i, at man ikke ændrer mening, er i hvert fald ikke nem at få øje på.

Jeg skal kun gøre ganske få bemærkninger om de ændringsforslag, der er stillet af socialdemokratiet, og som vi har tiltrådt — ikke fordi vi ikke kunne ønske os, at nogle af dem måske havde været lidt anderledes, men fordi det i denne sag er vigtigere at få tingene klart frem; det tjener ikke noget formål med alle disse mange nuancer.

Der er først hele spørgsmålet om, at personer, der er beskæftiget ved undervisning, skal med ind under funktionærloven. Det er jo et ønske, der er fremsat fra overordentlig mange kredse, fra funktionærorganisationerne og fra de pågældende mennesker selv. Argumentet her, sådan som jeg opfattede det, fra hr. Jens Frandsen var, at disse mennesker var så forskellige, og derfor kunne man ikke få dem med i en lov. Det kunne måske siges lige omvendt, at netop fordi de er så forskellige, var det måske rimeligt, at de minimumsbestemmelser, som alle vil have for dem, dog var med i loven; så kunne man ved særordninger på det enkelte område, ved overenskomster o. lign. tage hensyn til forskellighederne.

Indvendingerne mod, at undervisere skal med, hviler i meget høj grad på et manglende kendskab til denne persongruppe. Det er rigtigt, at der er visse retsregler på området, nogle fastsat igennem en vis form for overenskomst, andre fastsat i form af, at man har nogle, skal vi sige normative regler, som de pågældende grupper anser for bindende. Men vanskeligheden er, at meget lidt af dette har retskraft, meget lidt af dette kan gennemtvinges, og at det kun er en begrænset del af underviserne, der overhovedet er omfattet af det.

Det kan ikke være ukendt, at højskolelærere ikke har nogen særlig betrygget stilling; men det er i denne sammenhæng ikke rigtig blevet bemærket, at der blandt de

højskolelærere, der bliver afskediget nu ved forskellige højskoler, hvor arbejdsforholdene åbenbart ikke har været så gode, er nogle; der er omfattet af overenskomsterne, nemlig de såkaldt fuldt beskæftigede, medens der er andre, som har dette som eneste beskæftigelse, men som ikke i f. eks. højskolelovens forstand er fuldt beskæftigede, der kan afskediges ganske uden nogen som helst retsbeskyttelse. De har deres eneste eller i hvert fald deres overvejende arbejde ved det pågældende arbejdssted, men de har ikke nogen som helst beskyttelse efter de gældende regler. De ville komme ind under funktionærloven efter vort ændringsforslag, og de har lige så meget brug for beskyttelse som mange andre.

Det er kun én gruppe blandt mange undervisere, som har en, skal vi sige sammenstykket beskæftigelse med en hovedansættelse, som omfatter en tredjedel eller halvdelen af en fuld beskæftigelse ét sted, suppleret op ved free lance-arbejde af den ene eller den anden art. Det kan være noget litterært arbejde, det kan være noget radio- og fjernsynsarbejde, eller det kan være spredt undervisning ved en række forskellige institutioner. Det er mennesker, som udfører et hovedsageligt vigtigt og nyttigt arbejde i samfundet, og det er mennesker; hvis økonomiske eksistens er baseret på, at de har en bestemt grundansættelse, som giver dem, skal vi sige ca. halvdelen af deres samlede indtægter. Deres eksistens bliver ødelagt, hvis de kan afskediges uden videre. Derfor har de også brug for en beskyttelse. Det er derfor, der er rimelighed i det ændringsforslag, der står som nr. 2 her, hvorefter man skal beskytte alle dem, der har et undervisningstimental, der svarer til en tredjedel af arbejdsnormen. Det er ikke nogen fuld beskæftigelse, men det vil for adskillige af disse mennesker være deres hovedbeskæftigelse, i hvert fald deres væsentligste sammenhængende beskæftigelse.

Jeg mener i det hele taget, at det er uhyre bekymrende, at man sætter grænser for, hvilke mennesker her i samfundet der skal have tryghed i ansættelsen. Jeg hørte med interesse, at hr. Erik Hansen (Ålborg amt) havde læst Berlingske Tidende — og det må selvfølgelig også være svært for en radikal at finde nogen anden avis i København at læse — hvori hr. Anker Jørgensen havde